

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1738. usque ad annum 1740

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1786

VD18 90119355

§. 30. Ludricum spectaculum a quodam Prædicante exhibitum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67878](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67878)

concessam, Physicatum Catholico com-
missum, contra stabilitam Religionis
paritatem potissimos ex Aulicis Consi-
liariis esse Catholicos, veteres Eccle-
sias reparandi, vel novas erigendi onus
solis Lutheranis imponi, proles ex mixtæ
Religionis parentibus natas unice in
Catholica Religione educari, Luthe-
ranos ad celebranda Catholicorum festa
compelli, nullos a præfata Religione
ad Sacra Lutheranorum transfugas ad-
mitti &c. Insuper Lutherani Sulzba-
censes anno priori trigesima Januarii &
hoc anno die decima septima Julii &
die vigesima tertia Novembris denuo
a Carolo Philippo Electore Palatino &
die vigesima tertia Octobris a Corpore
Evangelicorum prætenfa hæc grava-
mina tolli petebant; prævaluit tamen
eorum postulatis causæ æquitas.

Sæc. XVIII.
A. C. 1738.

§. XXX.

*Ludicrum spectaculum a quodam Præ-
dicante datum.*

Hujus item anni hyeme cum Vien-
nensis Urbis plateæ alta nive essent
contectæ, frequentes in traheis decur-
siones a Nobilibus instituebantur. Hu-
jus oblectamenti illecebra Trensenreu-
terum Regio - Suevicæ Legationis Præ-
dicantem tantopere titillabat, ut &
ipse

Sæc. XVIII. ipse hac jucunda exercitatione ali-
 A.C. 1738. quando frui decerneret. Cristatus ergo,
 cincinnatus, & ocreatus gladioque ad
 ostentationem præcinctus exuta Mi-
 nisteri nigra veste talari albi co-
 loris ad sæculi genium togam induit,
 atque officiosa urbanitate suam con-
 jugem cum alterius uxore commutavit:
 hæc vero recens adoptata Amasia-
 ne tam facile dignosceretur, tam inso-
 lito alienæ opulentiaæ cultu, omnique
 muliebri mundo undique corraso con-
 spicua ad festivum hunc cursum
 sese accinxit, atque Amazonis speciem
 præsetulit. Ambo igitur præstituta
 die traheam ovantes conscendunt, mi-
 raeque agilitate per nobiliores Urbis
 plateas volant, ac demum hanc festi-
 vitationem dapfili cæna, choreis, aliis-
 que delitiis tantæ hilaritatis pedisse-
 quis claudunt, denique inspectantibus
 Pastoris sui oviculis, cum eadem
 pompa atque apparatu bene saginati
 revehuntur. Hujus spectaculi in-
 solentia in diversis diversa pro affectuum
 varietate produxerat judicia; alii hunc
 Præconem ceu Virum ad omnia om-
 nibus factum deprædicabant: id oblecta-
 menti genus innoxium, nec Luthero
 olim ingratum, & libris nequidem
 Symbolicis prohibitum esse ajebant, alii
 econtrario Catonica severitate cense-
 bant,

bant, rem Evangelici Prædicantis gravitate, Majestateque indignam fuisse, Protestantibus scandali, & Catholicis triumpho ac ludibrii argumentum. Horum indignationem augebat recens, communisque rumor per urbem sparsus de intemperantia, qua eodem hoc anno in diversis Urbibus Prædicantes Lutherani adversus choreas etiam honestas earumque patronos tam acriter detonabant. Ista principio clanculum & paucorum in aures, mox autem valentius & pene cum clamorosa altercatione, tantoque stomacho dicebantur, ut ipse Præco severas hæc objurgationes identidem sibi in faciem obtrudideret, atque ad imminentem sui Synedrii procellam tempestive eludendam nil reliquum haberet, nisi ut propriæ suæ causæ Advocatus, ac pro domo sua Cicero fieret. Nec ad id peropportuna defuit occasio; cum enim die nona Junii anno hujus sæculi trigesimo octavo ad Doctoratus honores electus, inauguralem disputationem habere juberetur, studiose thema sibi elegit de *μαρτωλοποια* seu de pruritu peccata fabricandi: „In ea igitur fusius exposuit, haud tolerandum esse illorum rigorem, qui quascunque voluptates, spectacula, diversi generis lusus, deambulationes, curribus & præcipue

Sæc XVIII.
A. C. 1738.

Hist. Eccles. Tom. LXXVI.

M

„tra-

Sæc. XVIII. „traheis excursions, diversasque cor-
 A. C. 1738. „poris exercitationes Christianis inter-
 „dictas esse volunt; non equidem
 „inquirebat ipse, omnia publica scan-
 „dala, quæ harum voluptatum usum
 „comitantur, excusari posse; eoquod
 „valde difficulter bonum a malo, &
 „rectus usus ab abusu discerni posset,
 „non tamen omnia promiscue esse dam-
 „nanda: Christiano quippe exercita-
 „tionum varietatem esse necessariam,
 „nec illum perpetuo Sacris occupatio-
 „nibus vacare posse, sed licere chartis,
 „aleis, alioque lusu sese divertere, di-
 „gladiari, saltare, equitare &c., His
 „aliisque expositis propius ad rem suam
 „descendens subjunxit, „vix operæ præ-
 „tium fuisset de honesta deambulatione
 „verbum facere, nisi quidam prorsus
 „insulsi darentur homines, qui quæ-
 „dam deambulationum genera, præ-
 „cipue si quis hyemali tempore trahea
 „vehitur, penitus rejiciunt, & lethalis
 „noxæ damnant, quibus tamen respondi-
 „loco consulimus, ut cerebrum suum
 „helleboro purgent, ac sedulo confide-
 „rent, cujus classis homines Matth.
 „XXIII. v. 24. fuerint illi, qui culicem
 „excolant, & camelum deglutiunt &c.
 His pluribusque aliis acerbioribus ejus-
 modi verbis hic Doctor adversantium
 ora obstruere moliebatur: haud diu
 tamen

tamen tenuit horum malacia; paulo post enim in vulgus spargebatur scriptum quoddam, cui titulus: *Inauguralis Disputationis a Doctore Trensensu-tero habitæ Synopsis circa humana quædam oblectamenta Christianis permessa, sumptibus cujusdam honestatis studiosi, & vanitatum hostis, cum annotationibus.* In his Auctor Doctore exprobrabat, quod inauguralis suæ disputationis non decentius argumentum, quam suam trabæ excursionem invenire potuerit, de cetero autem ægre illos suum thesaurum & conversationem in cælis habituros, qui cum tanta voluptate terrenis inhiant delitiis, iisque tempus inutiliter insu-
 munt: distinguendum esse inter Ecclesiasticum & inter Laicum trahea vehementem, & inter hanc exercitationem ex necessitate, vel officii gratia susceptam, & inter ejusmodi cursum ad voluptatem, & pompæ ostentationem institutum &c. Nihilominus hunc Authorem alius quidam anonymus acri admodum stylo insectabatur, edita epistola, in qua eidem objectabat, quod statum hujus quæstionis: *Utrum Christiano licitum sit trahea vehi*, perperam in hanc immutarit: *An Theologiæ Doctore id liceat?* hoc autem idem esse, ac si quis propugnaret, Christianum esse posse Sartorem, alius vero negaret, quod

Sæc. XVIII.
 A. C. 1738.

Sæc. XVIII. Studiosus laceras suas tibias ipsemet
 A. C. 1738. licite reficere posset &c. Sic aliquam-
 diu inter venerandos hosce viros mu-
 tuis jocis & scurrilibus probris digla-
 diatum est, adeo, ut Saniores ad præ-
 cavendam majorem utrinque infamiam
 rem silentio suppressi curarent.

§. XXXI.

*Libri a S. Romanæ Inquisitionis Con-
 gregatione proscripti.*

Sub idem ferme tempus nova Appen-
 dix ad Indicem librorum prohibito-
 rum, & quidem ab anno Christi mil-
 lesimo septingentesimo decimo octavo
 usque ad annum trigesimum quartum
 prodiit. Inde Protestantibus vetera sua
 convitia, scommata & querelas pro
 more suo recoquendi ansam arripuerunt;
 convitiabantur enim, ejusmodi Indices
 non ad aliud aptos esse, nisi ut veritas
 opprimatur, & ab illius cognitione po-
 pulus censuræ metu & Pontificia pote-
 state avertatur: Somniabant alii, hosce
 indices opportunum esse Romanæ Se-
 dis arcana a periculosa manifestatione
 præservandi medium, si enim, inquiunt
 ipsi, Romano-Catholica Ecclesia non
 haberet, quod timeat, ne eorum Re-
 ligio falso & lubrico fundamento innixa
 per libros, quos prohibet, concutere-
 tur